

HÍRNÖK

A csallóközesütörtökiek lapja

XI. évfolyam 3. szám

2015. szeptember

A nyár kihívásai után

Beszélgetés Öry Péter polgármesterrel

Véget ért a nyári, kissé nyugalmasabb időszak, amikor a községi hivatalban is kevesebb az ügyintézés. Az emberek nyáron szabadságra járnak, és más dolgokkal is foglalkoznak.

Az őszi szeptember másodikával, a tanévkezdés napján kezdődött számunkra. Képletesen szólva rohamtempóban sikerült végrehajtani azt a feladatot, amelyet az önkormányzattól kaptunk: hogy a két iskolánkat egy jogalanyiségű iskolává tegyük. **Ez egyöntetű döntése volt az önkormányzatnak, vagy volt vita körülötte?**

Teljesen egyöntetű döntés volt. A döntést egyébként megtámogatta mindkét iskolának az iskolatanácsa is. Az önkormányzat felismerte, hogy tarthatatlan az az állapot, hogy hosszútávon évi hatvanezer eurós mínuszt görgetünk magunk előtt.

Mit jelent ez a gyakorlatban?

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a csallóközesütörtöki két alapiskola (mind a magyar, mind a szlovák oktatási nyelvű) ettől kezdve egy igazgatóság alatt működik. Az oktatás szempontjából nem történt változás, minden marad a régi-

ben. Ahol talán változás lesz, az elsősorban a napköziket érinti. Ezzel a lépéssel közös napközit működtetünk, ami szerintem se egyik, se másik gyereknek nem lesz a kárára, hiszen többek közt tanulhatják egymástól egymás anyanyelvét. További feladat, hogy szeptember elsejétől tovább vigyük a két iskola adminisztrációját, és biztosítani tudjuk az itt levő diákok és tanárok részére a megfelelő szintű oktatás végzésének a lehetőségét, illetve magát az oktatást.

(folytatás a 2. oldalon)

A nyár kihívásai után

(befejezés az 1. oldalról)

A veszély azonban így sem múlt el az iskola fölül.

Tudni kell, hogy az ún. Čaplovič-féle törvénymódosítás, amely kvótákat vezet be az osztálylétszámoknál, amennyiben szeptember elsejétől életbe lép, a csallóközsütörtöki iskolát gyakorlatilag likvidálta volna. Ki kell mondani, hogy a parlamenti választások miatt a kormány a törvény hatályba lépését jövő év áprilisára kitolta. Az idei év tehát egy töréspont lesz abból a szempontból, hogy a törvény a régió összes iskolájának létét megkérdőjelezheti. Úgy gondolom, arra kell törekednünk, hogy lehetőség szerint a csallóközsütörtöki központi iskolává váljon a környező települések számára is. Ez lehet a záloga annak, hogy működőképessé váljék az iskola.

A környező falvakkal tartott egyeztetések nem hoztak eredményt.

Várjuk a törvény hatályba lépését, hiszen nem tudjuk, mi lesz. Ami viszont bizonyítást nyert: az ún. fejpénz-rendszerű finanszírozás nem biztos, hogy a legjobb megoldás, hiszen így verseny van az iskolák között, hogy minél több gyermeket szerezzenek. Ez is buktatójává vált annak, hogy az iskolák megtartása és működése a fenntartók részéről milyen formában történik.

Volt egy másik kihívása is az idei nyárnak.

Többször beszéltünk az illegális hulladék lerakatok kezelésének problémájáról. A nyáron feldolgoztuk, és pályázatot nyújtottunk be a környezetvédelmi alaphoz annak érdekében, hogy a különböző földútjainkon keletkezett „vadlerakatok” felszámolhassuk. Jó hír, hogy a napokban kaptuk meg a Környezetvédelmi Alap döntését, és közel százezer eurós támogatást nyertünk a kataszterünk kitakarítására. Reményeink szerint sikerül még a késő őszi folyamán rendet raknunk, amivel jelentős előrelépést tennénk a környezetünk tisztán tartásában. Más kérdés: arra is oda kell figyelnünk, ki és hogyan szennyezi szeméttel a környezetet. Tavasszal volt egy esetünk, amikor egy teherautónyi hulladékot borított ki valaki az Erzsébet felé vezető földút mentén. Feljelentést tettem a rendőrségen, amely lezárta a nyomozást; a tettes máig nincs meg, ami nagyon sajnálatos, hiszen közel ötszáz eurónkba került a szemét elszállíttatása. Teljesen abszurd, hogy vannak olyan polgártársaink ebben az országban, akik teherautónyi szemetet képesek kiönteni akárhol, csak úgy.

Voltak-vannak felemelő pillanatok is.

Tovább zajlik a község szépítgetése. Szakrális emlékeink közül az ún. Fehétkeresztet a Szent Jakab Polgári Társulással egyetemben rövidesen elhelyezzük új helyén. Ennek az előkészületei zajlanak itt, a község-

háza előtti parkban. Az elejére szeretnénk egy kis virágágyást készíteni, hogy még szebb legyen a településünk. Képletesen szólva így virággal díszített résszel tudnánk a községünkön átutazókat fogadni. Nyáron olyan különlegességek is előfordulnak, amelyek év közben ritkán jelennek meg. Egyik ilyen érdekesség volt, hogy egy kolozsvári szobrászművész zárandokot fogadtunk községünkben, aki Kolozsvárból gyalog ment Londonba. Barta Ernőt egy éjszaka láttuk vendégül. De megvendégtük egy ebéd erejéig azokat a kárpátaljai - ukrajnai nagycsaládosokat is, akik egy hetet töltöttek a Dunaszerdahelyi járásban. Kutyakötelességünk a jótékonyosság, különösen ha hányatott sorsú, háborús országban, nehéz körülmények közt élő kárpátaljai magyarokat segíthetünk a magunk szerény módján.

Kövi

„Annak térkép e táj”

Olvasóink közül bizonyára sokan találkoztak már a „drón” kifejezéssel. Leggyakrabban nem a leghékebb vonatkozásban, hiszen elsősorban a hadviselésben használatosak a drónok, azaz a pilóta nélküli repülőgépek. Mint az élet számos területén, a hadsereg általi fejlesztések hamar megjelennek a civil életben is. Már nem csak Amerikában, de nálunk is egyre nagyobb divattá válik

a drón, más néven multikopter. A távirányításos repülő szerkezetek segítségével nehéz, embert próbáló, vagy ember számára lehetetlen feladatok is teljesíthetők, de például csodálatos filmek készíthetők a tájról, településről, műemlékekről, eseményekről. Eddig ezt csak léggömbök segítségével lehetett megvalósítani, ám a léggömb ormóttan, nehezen navigálható, ráadásul oda repül, ahová a széljárás

sodorja. Arról nem szólva, hogy egy-két filmkocka így meglehetősen sokba kerül. A drónt ezzel ellentétben egy ember kezeli-irányítja a földről. Bár itt az elektronikaié a főszerep, azért az ember is részese az ilyen alkotásnak. Így készültek községünk-ről is olyan felvételek, amelyeket a legjobb fotográfusok sem képesek csinálni, azon egyszerű oknál fogva, hogy nem tudnak repülni. Ebből a madárperspektívából Csallóközsütörtök is egészen más szemszögből látható. Lapszámunkat ilyen, drónokkal készült fotókkal illusztráltuk.

Régi kútfők Csallóközsütörtökről

„A hagyomány szerint Csütörtök mezőváros létezése egészen a rómaiak idejére vezethető vissza, amikor állítólag ezen hely Fanum Jovis nevet viselt. Mivel pedig a régi latinoknál a csütörtök nap dies Jovisnak neveztetett, azért később, midőn itt valamely szláv faj telepedett le, ezt a helységet Stvrtoknak nevezték el, melyből később (a) Csütörtök név alakult.* Hagyomány szerint Csütörtök község (a) régi időktől fogva sok változáson ment keresztül, kivált a török hadjáratának alkalmával; előbb más fekvése volt, és csak a későbbi időben lett úgy kiépítve, ahogy mai nap találhatjuk. Említésre méltó, hogy Szt. Erzsébet-major egykor jelentékeny község volt, amint arról tanúskodik azon templom, mely itt tényleg létezik, de már régóta magtárnak használtatik.

Az 1781-iki (!) Batthyány-féle egyházi látogatás tanúsága szerint Nyárai (!) György a plébániai évkönyvbe (az) 1677-ik évben azt jegyezte föl, miszerint (csütörtöki hagyomány szerint) a helybeli templom (a) Szt. István első magyar király által épített ama 12 templom egyike, melyeket a király a magyar népnek a pogányságból a keresztény hitre való megtérése után létesített. Mondják, hogy Csütörtökben – ugyancsak a Canonica Visitatio szerint – egy hat tagból álló káptalan, vagyis fertály-káptalan létezett volna egy préposttal, miről az egykor Csütörtökön létezett sok és drága kincsek, nemkülönben pedig az azok eltakarítására rendelt két kincseskamra tanúságot tesz. Ezen kincsekből megvan egy régi góth stílusban készített aranykehely és egy szép kivitelű, rézből készült monstrancia. A templom nagyhajója mellett északról létezik egy kisebb hajó, egybeépítve a templommal. Ugyanílyen kis hajója volt egykor a templomnak a déli oldaláról is, ez azonban a vallási villongások alkalmával a kálvinisták által lerontatott.

A fent nevezett Canonica Visitatio mondja, hogy ezen templom körülbelül 100 esztendő előtt a kálvinisták és lutheránusok birtokába jutott, és csak 80 esztendő múlva, vagyis a Canonica Visitatio megírása

előtt úgy 20 évvel, midőn a mezőváros Szelepcsényi György nyitrai püspök és az ország kancellárja, később pedig esztergomi érsek birtokába ment át, adatott vissza a katolikusoknak.

Van a templomban egy régi, 1574-ik évből való sírkő, mely de Mer (!) Mihály sírját jelzi, aki Ferdinánd és Miksa magyar királyok alatt propalatinusi (al nádori) méltósággal lett kitüntetve, és akinek porai a csütörtöki kriptában fekszenek, mely a templom alatt van, de mintegy 100 év előtt befalaztatott. Milyen ez a kriptá, és mily hullákat rejt magában, nem tudatik, mivel most is egészen be van falazva.

A csütörtöki iskola 1853-ban építettett fel úgy, ahogy ma van. Áll pedig két tanteremből, kántortanítói és segédtanítói lakásból. Azelőtti időkből az iskolaház két szobából állott, melynek egyike az iskolát, másika pedig a kántortanítói lakást képezte. Az iskolának bútorzata állott egy-két lócából, egy asztalból és székből. A jelenlegi kántortanítói lak és iskola keresztpülete, utcaablakai nyugotnak néznek; a tanítói lak áll: két szoba, konyha, kamra, istálló és színből. Az épület alapja egyharmadrészben téglá, kétharmada vályog, tetőzete zsindegy.

A törvénynek megfelelőleg az iskola minden megkívántató tanszerekkel, úgymint: fészületekkel, 24 fali olvasóablával, 2 nagy iskolai íróablával, Györffy-féle természetrajzi képekkel, számológéppel, 1 drb. Nagy földgömbel, 2 Magyarország és 1 Európa térképével fel van szerelve.

Van egy, a boldog emléké Zechmann József néhai csütörtöki plébános által létesített s 101 kötetből álló könyvtár.

Sem tornateremmel, sem arra való tornászati eszközökkel az iskola nem bír. Faiskolája van, melyben azonban jelenleg csak akác-csemeték termeltetnek.

A Batthyány-féle Can. Visitatio idejében, vagyis 1784-ben Csütörtökben Szalay János, nemes származású, katolikus, négy deák osztályt végzett kántortanító volt alkalmazva. 1846-ben csütörtöki kántortanító volt nemes Takács Béla vajkai származású, aki a jegyzői hivatalt is ellátta, és 1872-ig e kettős hivatalt viselte, mely esztendőben Klenkó Ferenc lett az ő utóda, aki 1894 július havában meghalt.

A jelenlegi kántortanító Molnár Ambrus, született Asszonyfán, Győr megyében 1849. november hó 25-én. Képesítőt nyert Győrött 1875-ben. 1861. november 8-tól 1870. május 26-ig Győr megye Pázmánd községében mint segédtanító, 1870. október 1-től december 28-ig Győr megye Gyirmóth községében mint segédtanító és jegyző, 1871. és 1872. években Győr megye Ménfő községében mint ideiglenes kántortanító és jegyző működött, 1872. év október 1-től 1875. aug. 22-ig mint segédtanító Győr megye Tényő községében működött, 1875. szept. 7-től 1894. szept. 13-ig Pozsony megye Alistál községében mint kántortanító, 1894. szept. 13-tól pedig Pozsony megye Csütörtök mezővárosban mint kántortanító működik.

Osztálytanító Kolonics Lajos, szül. Bellatincon, Zala megyében 1869. október 2-án. Képesített Csáktornyan 1889-ben. Működött Adriáncon és szülőhelyén.

A kántortanító jövedelme 397 frt 86 kr.

Az osztálytanító fizetése 369 frt.

Az iskolaszék elnöke Pázmány Adolf plébános.

Koncsol László: A Csallóköz városai és falvai, I. kötet.

Forrás: Komlóssy Ferenc, 1896

* Az egész gondolatsort mind Ipolyi Arnold, mind Sill Ferenc cáfolja.

Szent Jakab Polgári Társulás

A falunapon megtartották a szokásos péntek esti előadást, tudjuk meg Kállay Andrásról, amelyet ezúttal Kovács László tanár úr tartott a magyar szentek ábrázolásáról a felvidéki templomokban. Neki e témát feldolgozó könyve is megjelent, tulajdonképpen ezt mutatta be előadásában. „Ezen kívül készültünk egy kis kiállítással is – mondja Kállay András. – Hónapokig gyűjtöttük a falunk múltját dokumentáló régi fényképeket, s ezekből válogattunk ki vagy hatvan fotót, különböző kategóriákban. A kiállításon szerepeltek eleinkről készült portrék, katonaképek, egykori tűzoltók, régi épületek felvételei, de például különféle eseményekről is hírt kaphatott a ma embere, például arról, milyen volt a falusi színjátszás a harmincas években. Akadt olyan felvétel, amely egy gazda gazdaságát mutatta be, rajta az egész családdal és állataival. A fényképeket digitalizáltuk és kinagyítottuk. Ezeknek a régi fotográfiáknak a gyűjtését természetesen folytatni szeretnénk a közeljövőben. Idén volt hetven éve, hogy véget ért a második világháború. Ennek apropóján elbeszélgettünk azokkal az idős lakosokkal, akik még emlékeztek a háborúra illetve annak eseményeire a falunkban. Az erről készült filmet levetítettük. A videóra az került, ami akkor Csallóközsütörtökben történt. Hogyan tekintettek a katonákra (magyarokra, németekre, oroszokra), vagy például hogyan emlékeznek a csütörtöki bombázásra, amikor egy angol vagy amerikai lelőtt gép a csallóközsütörtöki határban szórta el a bombáit. Akadt egy haláleset is a falunkban, amikor egy orosz katona lőtt le egy apát, aki meg akarta védeni a lányát. Hogyan működött a háború alatti csempészség, hogyan vágta sertést, amikor nem

volt szabad, és hasonló életképeket mutatott be a videófilm a falu történetéből, amelyen néhányan el is érzékenyültek. Ezt a fajta dokumentálást is szeretnénk folytatni, hogy eljussunk a fiatalabb generációk szülőföld-élményeihez is, amivel egy hosszabb ívű, szubjektív faluképet kapnánk. Ennek kapcsán köszönettel tartozunk Mészáros Andrásnak, a videó készítőjének, aki rendezője, vágója, mindenese volt a filmnek.

Az előzőekben már szóltunk róla, hogy új helyre tesszük át a restaurált Fehérkeresztet. Végre megtaláltuk a méltó helyét: a községi hivatal közelében, az útelágazásnál fog állni. Ez azért is jó helyszín, mert amellett, hogy a Pozsony felől érkezőket köszöntheti, továbbra is megmarad az útszéli kereszt jellege. Ráadásul domináns helyre kerül.

Mint már szintén említettük, hogy szeretnénk megépíteni a falu kemencéjét. Erre a célra nyertünk egy összeget a Bethlen Gábor Alapnál. Sajnos, ez az összeg korántsem fedezi a költségeket, így kissé vissza kell vennünk a tervekből (más anyagot használni, méreteken változtatni), de így is megoldható a dolog. Ennek kapcsán szeretnénk a lakosság segítségét kérni. Köszönettel veszünk minden támogatást (a polgári társulás számlaszámát a cikk végén közöljük). A kemencét még idén ősszel megépítjük, s reméljük, hogy télen már vendégül tudjuk látni a falu lakosságát.

Sinkó Ferenc és Sill Ferenc sétál a Felsővégen.

Az év vége felé közelednek az adventi rendezvényeink. A hagyomány kötelez: idén is szeretnénk is felállítani Szlovákia legnagyobb adventi koszorúját. Ez, ha jól számolom, tizedik lesz. E téren is kérjük a lakosság segítségét, hogy fenyőgallyakkal járuljanak hozzá az adventi koszorú elkészítéséhez. Ennek ütemterve így alakul: november 14.: díszítés, alap elkészítése; november 17.: karácsonyfadíszek készítése a gyerekekkel; november 28.: koszorú feldíszítése és szentelés; december 13.: karácsonyi vásár és koncert; december 24.: betlehem megnyitása a templomnál.

Sill Lajos gazdasága 1939-ben. Balról jobbra: Sill Mária, Sill Lajos és Mária (szülők), Sill Ferenc, Sill László, Noszek Ferenc, Sill Alajos, Noszek Sándorné.

A falu kemencéjére adakozni lehet az alábbi számlaszámra:
IBAN: SK35520000000008444343,
SWIFT: OTPVSKBX,
megjegyzés: kemence

Nem csak versenyből áll az élet

Nem unatkoztak az önkéntes tűzoltók a nyár folyamán. Hogy a tűzoltók élete nem csak bemutatókból és békés versenyekből áll (egyébként az Alsójányokon tartott járási önkéntes tűzoltó versenyen negyedik helyezést sikerült elérniük húsz csapat versenyében, úgy, hogy nem egész egy másodperccel maradtak le a dobogóról), bizonyítja, hogy négy alkalommal kellett bevetésre kivonulniuk az utóbbi hónapokban. Ebből három esetben tűzesethez kellett kimenni. Egy tűzeset a falun területén keletkezett, kettő a falun kívül. A hideghéti és az annamajori tűzeset nagyon komoly volt. Előző esetben több hektáron égett a fű, az annamajori tűznél pedig fennállt a veszély, hogy a tűz átterjed a lábön álló kukoricára is. A falun belüli tűzeset kábelégetéssel keletkezett, sajnos, nem első ízben ugyanannál a családnál. Minderről Nagy Anaklét, a Csallóközsütörtöki Önkéntes Tűzoltó Testület vezetője tájékoztatta lapunkat.

„Ezen kívül egy alkalommal Somorján is voltunk vizet szivattyúzni a nagy esőzés után. Emellett a játszóház keretében tartottunk a gyerekeknek egy bemutatót. Ez természetesen sikeres volt, hiszen a kiállított technika nagyon tetszett a gyerekeknek. Szeptember elején megtartottuk az immár hagyományossá vált nyílt napot is

a tűzoltószertárban, amely szintén számos érdeklődőt vonzott, különösen a gyerekek köréből, akik kipróbálhatták a locsolást, a technikát.”

A testület vezetője arra a kérdésre, hogy hol szorít a cipő, elmondta, hogy szükségük lenne egy mobilgarázsra. Mivel az önkormányzatot sem veti fel a pénz, polgármester úr ígéretet tett, hogy megpróbálnak pályázat útján forrást szerezni. „Ha ez nem járna sikerrel, az öreg autó visszakérül a helyére, és az új, kisebb kocsinak könnyebben találunk valamilyen fűthető garázst. Anyagilag egyelőre a mobilgarázs lenne a legjárhatóbb út, de később, hosszú távon is megoldást kell keresnünk.” Mint arról hírt adtunk, a testület idén márciusban egy új Iveco Daily típusú tűzoltókocsit kapott a belügyminisztériumtól, amelyet a véletlen folytán még aznap ki is próbálhatták, mert a Homoklyuk körül felgyulladt a szemét. A kocsit azóta is jól szolgál, s igyekeznek mindig valami újítást megejteni rajta.

Időközben véget ért a hosszú forró nyár, amely próbára tette mind az embert, állatot, mind a vegetációt. Ősszel már remélhetően nem kell a vörös kakastól tartani, legalábbis kisebb az esélye a nagyobb tüzeknek, mint a nyári szárazságban.

- ik -

Várnai Zseni Úgy megnőttél, szinte félek

Amikor még piciny voltál,
olyan nagyon enyém voltál,
engem ettél, engem ittál,
rám neveltél, nekem sírtál.

Mikor később nagyobb lettél,
mindig messzebb,
messzebb mentél,
először csak a kiskertbe,
aztán a nagy idegenbe.

Ha itt vagy is, csak elnézel,
akkor is nem engem érzel,
nem anyádat, nem apádat,
valami más csillagját.

Úgy megnőttél, szinte félek,
már a válladig sem érek,
alig-alig hihetem már,
hogy ölbéli bubám voltál.

Én voltam-e óriási,
vagy Te lehettél parányi?
Sosem voltál nehéz nekem,
nem éreztem gyöngeségem.

Melletted most kicsiny lettem,
ágaskodik hát a lelkem,
nőni akar, hogy elérjen,
hegyormodig hogy felérjen.

Húzol engem Te fölfelé
mint a napfény maga felé
fát, virágot, lombos ágat -
fölemeled az anyádat.

Fekete István A vadgalamb

Csak az elmúlt gyermekéveknek voltak olyan ragyogó napjai, mint az a vasárnap. Éjjel esett az eső, a szőlőlugas levelein ezer vízcepp szikrázott és a harangszó is olyan üdén hintázott a levegőben, mintha harmatban mosakodott volna.

Harmadik harangszó után már mindenki a helyén ült a templomban, a mise lassan csordogált a prédikáció felé, a maga ragyogó vasárnapi útján.

– Ne tegyétek azt másoknak, amit nem akartok, hogy nektek tegyenek – hangzott az intés a szószékről, és én ezen a nagyon öreg bölcsességen hosszan elgondolkoztam. Még otthon is eszembe jutott, amikor a szomszéd kutyáját oldalba dobtam. Nekem se esne jól, ha egy akkora kő csattanna a bordáimon. Bár nem tudtam, hogy az állatokra is vonatkozik a példabeszéd.

A falon kalitka lógott s benne egy vadgalamb. Nem gerle, és nem örvös galamb, hanem igazi vadgalamb, melyik nagy fák odvában költ és úgy bűg, mint az orgona. Igen, tegnap még bűgött, de mára, mintha elfelejtette volna a dalt, ami a madarak imádsága. A bűgás egy nagy bükkfáról hallatszott, de aztán elhallgatott és Berta Jancsi azt mondta:

– Most bement a likba, ami a fán van, ha akarnám, meg is foghatnám...

Jancsinak nagy tisztelője voltam, mert hét országra szóló csibész volt és mellettem, mint „rossz szellem” működött, de azért erre azt mondtam, hogy: nem hiszem.

– Nem lehet azt a fát megmászni...

– Neem? Mit adsz, ha megfogom a madarat?

– Bicskát. Halas bicskát, de csak búcsúkor. Jancsi egy kicsit latolgatta a búcsú távolságát és a bicska valószínűségét, aztán mászni kezdett. Magam is jó famászó voltam abban az időben, de Jancsi barátom művész volt, aki úgy ment felfelé a fa síkos törzsén, mint a mezei poloska.

– Úgy is kirepül – gondoltam –, de a galamb nem repült ki. Talán fiai voltak, talán azt hitte, nem lehet benyúlni? Nem tudom.

Reszkettem a madárért, hogy az enyém legyen és nagyot dobbant a szívem, amikor Jancsi benyúlt az odúba.

– Megvan!

A galamb rémulten vergődött, aztán eltűnt barátom öblös ingében.

– A bicskának legyen karikája is, hogy madzagra kössem – egészítette ki Jancsi a megkötött üzletet. – Itt a madarad.

Boldog voltam. Kalitkába tettem, vizet adtam neki, és bűzát is – mi tagadás – a templomban is csak rá gondoltam. Örömöm aztán egyre csökkent és most csak néztem a kalitkában gubbasztó galambot, és szerettem volna, ha megszólal. De nem szólalt meg. Csak ült a kalitka rácsán túl, valami irtózatossággal nézett. Addig néztem, míg elaludtam.

És álmomban bűgni kezdett, és előttem megjelent a táj, amit elvettem tőle. Az erdő, amely néma lett nélküle, a szikla, amely felett átszállt, a patak, ahová inni járt, a ködös messzeség, ahová elrepült, a párás magasság, ahonnét mindent látott.

Panaszos siránkozása szinte fojtogatott. A kalitka rácsa mintha megvastagodott volna és elzárta előlem a világot. Nem mehettem játszani, nem mehettem a mezőre, nem mehettem apámhoz, anyámhoz. Vergődtem a rács mögött, és nem tudtam miért.

– Miért? – kiáltottam. – Miért?

Ekkor valaki megrázta a vállam.

– Rosszat álmodol, hogy úgy nyögsz?

– Igen – suttogtam, de álmodat hiába kérdezték.

– Elfelejtettem...

Másnap azonban hajnalban keltem, amikor még aludt a ház – csak a fecskék csiviteltek áhítattal nézve a kelő napot. Odamentem a kalickához és kinyitottam ajtaját.

– Eredj madár!

Néztem utána, míg csak láttam és a szíven boldog, nagy sóhajtások születtek. Azóta vele repülök minden szabad madárral, azóta az én házamban nem volt rab madár és azóta: nem teszem mással azt, amit nem akarom, hogy velem tegyenek, mert emlékeim távoli, árnyékos erdejében ilyenkor szomorúan bűgni kezd a vadgalamb.

Októberben ismét lesz vöröskereszt-bál

Idén októberben is megszervezi a Vöröskereszt Csallóközcsütörtöki Helyi Csoportja a szokásos véradók bálját. Ezt Lazik Károlytól, a szervezet elnökétől tudtuk meg, aki beszámolt a vöröskereszt legutóbbi tevékenységéről. Mint elmondta, a szervezet vezetőségében változásra került sor, mert tavaly elhunyt az egyik vezetőségi tagjuk. Az ő helyére új tagot választottak. Jelenleg Rózsa Renáta, Hamar József, Nagy Péter, Nagy Mária, Kis Erzsébet, Moravek Judit és Lazik Károly alkotja a vezetőséget. Községünkben jelenleg harminckét véradó él, de nem mindegyik tagja a vöröskeresztnek. A szervezetnek ugyanakkor hatvan tagja van. Az érdeklődésre való tekintettel a jövő évre már hetven tagsági bélyeget rendeltek, mondja Lazik Károly, és remélik, hogy mindenkinek ki tudják elégíteni a tagság iránti igényét. Évente két alkalommal szoktak véradást szervezni, áprilisban és decemberben. Azért kétszer, mert a nyár folyamán

nehéz lenne megszervezni, az emberek többsége nyaral, utazik. Bár az idén úgy hozta a sors, hogy nyáron is szerveztek egy rendkívüli véradást (az egyik csütörtöki polgárnak szüksége volt a segítségre), amelyen huszonketten vettek részt. A csallóközcsütörtöki véradók közül egyébként négyen rendelkeznek a Jánsky-érem arany fokozatával.

A vöröskereszt csallóközcsütörtöki szervezetének tevékenysége természetesen nem merül ki a véradásban; más társadalmi aktivitást is kifejt. Rendszeresen kétnapos üdülést szervez a véradók számára (idén Balatonfüreden voltak), novemberben pedig találkozóra hívja az egykori véradókat, akik koruk vagy egészségi állapotuk miatt ezen a téren már nem tudnak aktívak lenni. Októberben a falu lakosságának bevonásával szervezi meg a véradók bálját, ennek keretében adják át az arra jogosult véradóknak a Jánsky-érmek különböző fo-

kozatát. A szervezet a közösségi rendezvények rendszeres résztvevője is. Talán legjelentősebb fegyvertényük, hogy ők hívták életre Csallóközcsütörtökben az immár hagyományosság vált dórejárását, amelyre minden év februárjában kerül sor. Karácsony előtt pedig a jótékonyági akciókba kapcsolódnak be. Három éve a falunap rendezvényein is részt vesznek. Rendszeresen meglátogatják a falu idős vagy egészségkárosult, egyedülálló polgárait, és adnak át nekik az ünnephez illő ajándécsomagot. Ebben az esetben nem a csomag pénzben mérhető értékén van a hangsúly, nyilatkozta lapunknak Lazik Károly, aki 2013-tól a szervezet elnöke, hanem az összetartozás, az egymással való törődés, odafigyelés gesztusán.

A vöröskereszt-bálra október 17-én kerül sor a csallóközcsütörtöki kultúrházban, 17 órai kezdettel. A zenéről a Spark együttes gondoskodik, a belépő ára 10 euró.

- iká -

A FALUNAP KÉPEKBEN

Szaporodnak a szarkák, fogynak a nyulak

Közel egy éve annak, hogy utoljára hírt adtunk lapunkban a Csallóköz-sütörtöki Barátság Vadásztársaságról. Beköszöntött az ősz, ami a vadászok életében, tevékenységében is új időszakot jelent. Berger Jánost, a társaság vezetőjét először arról kérdeztük, hogyan telt a nyár az ő szempontjukból.

Forró és hosszú volt az idei nyár, nemcsak az embert, az állatot is megviselte.

Az állatok sokat szenvedtek a rendkívüli hőségtől, ezért a legnagyobb kihívás számunkra az itatás biztosítása volt. Ez amúgy egyszerű, de sok figyelmet igénylő tevékenység, különféle edényekben vizet rakunk ki a vadaknak, csak arra kell ügyelni, hogy lehetőség szerint mindig legyen bennük víz. A szárazság miatt ráadá-

sul fű sem nagyon nőtt. Augusztus végén fő foglalatosságunk a tervezés volt, a vadgazdálkodás és a vadászatok betervezése volt. Az őszi vadszámlálás is mindig augusztus második felében, a hónap végén történik.

Mit sikerült megállapítani, milyen a vadállomány?

A fácánok esetében javuló tendencia mutatkozik, míg a nyulaknál állandó a visszaesés. Mint már többször is említettük, az energianövények termesztése nem kedvez az állománynak. Ha így megy tovább, az a nyulak teljes eltűnéséhez fog vezetni. Másik súlyos probléma, hogy a nagyüzemi sertésenyésztés megjelenésével romlik a föld és a vizek minősége. A tenyésztők – a törvényt kijátszani igyekezve –

anélkül, hogy a vadászoknak jelentenék, az éj leple alatt szállítják ki a trágyát a tartálykocsikban, aztán az egészet nyomják be a föld alá.

Legfőbb ideje lenne rendet tenni velük. Ráadásul feltételezem, sokan tudnak róla.

Ha romlik a víz minősége, romlik a vadállomány is.

Van más probléma is.

A másik gondot a szarkák túlszaporodása jelenti. Öt-hat évvel ezelőtt sikerült lecsökkentenünk a számukat. Azelőtt az egész éves vadászatok meg volt engedve, de mióta kéthónapos tilalmi idő van rájuk, vígan szaporodnak. Ugyanez a helyzet a védett seregélyvel.

Mikor kezdődik a szezon?

November elsejétől lehet apróvadra vadászni. Őzbakot május 16-tól egészen szeptember végéig, az őzsutát szeptember 1-étől december 31-ig. A vaddisznót télen, de ez bennünket nem érint. A vaddisznó egyébként a Dunaszerdahelyi járás területén káros vadnak van minősítve, és meg van engedve egész éves vadászata.

Változott-e a tagság létszáma időközben?

Ugyanannyian, tízen vagyunk. Ez a körzet, de a vad mennyisége sem bírna el többet. Amit mi évente kilövünk, alig teszi ki a hús-hoszonöt nyulat, harminc fácánt.

Érdemes ezért fizetni a tagdíjat, kiváltani a vadászengedélyt?

Ez nem eredmény kérdése. Nekünk a vérrünkben van a természet szeretete. Ha a vállamra veszem a puskát, és kimegyek a határba, megszépül a világ. Ezért érdemes.

A vadászok közösségi életet is élnek.

Augusztus végén szerveztünk egy gulyásfőzést, de szeptemberben is készülünk hasonlóra a vadászhelyiségnél. Ilyenkor mindig előre értesítjük a falu polgárait, hogy vásárolhatnak gulyást. Itt sem a hasznon vagy a gasztronómián van a hangsúly, hanem azon, hogy az ilyen akciók is hozzájárulnak a közösségépítéshez.

Jó csapat lesz ebből

Legalábbis ezt állítja a csallóközsütörtöki sportklub elnöke, Tóth Árpád. Aki a tavalyi szezonban elért hetedik helyezését bizakodó volt, hiszen a Csallóközsütörtök FC a hetedik helyre szinte vert helyzetből tornászta fel magát, amikor néhány fordulóval a szezon vége előtt kevés esélyt adott neki a pusztán bentmaradásra. A fiúk úgymond kivágták a rezet, és bizonyították, hogy vérmesebb ambícióik vannak. Nos, a 2015/16-os bajnokság első mérkőzéseinek tükrében azt látjuk, hogy egyelőre a középmezőnyben tanyázik a csapat. De ugye ez csak a kezdet. Jó pár mérkőzés van hátra, hogy bizonyíthassák, érdemesek a bizalomra.

„Két győzelemmel, két döntetlennel és egy vereséggel kezdtünk, ami kezdetnek nem rossz – mondja Tóth Árpád szakvezető. – A kezdőcsapatnak a hetven százalékát új játékosok alkotják, ezért csak idő kérdése, hogy összeszokjanak. Csak össze kell fogniuk. Sok segítséget kapnak a szurkolóktól. Sajnos, sok a sérültünk. Egy erős ellenféllel, Csenkével már játszottunk, akivel döntetleneztünk itthon, Baka is erős, Udvarnok és Karsa is. Utóbbi még pontot sem veszített.”

Az ificsapat indulását firtató kérdésünkre Tóth Árpád elmondta, hogy ők később kezdtek (ebben a kategóriában csak 12 csapat játszik), az első meccseken már túl vannak, két vereség és egy győzelem a mérlegük eddig. „Mivel új csapatról van szó, össze kell rázódnunk. Velük még nehezebb a helyzet, hiszen a vereség után például elment a kedvük, de a győzelem feldobta őket. Őket Zalka Ferenc edzi Somorjáról, aki fiatal korában Csütörtökben is játszott. Türelme van, tud a gyerekekkel bánni.”

A szakvezető azt is elárulja, hiszen nem titok, hogy nagy élményt jelentett a futballistáknak, hogy a foci pályán felállított kivetítőn együtt nézték a magyar-román meccset. Az ilyen közös szurkolásoknak nagy az összekovácsoló hatásuk.

Végezetül a sportklub elnöke kerek-perec kimondja: nem lesz itt gond, jó csapat lesz ebből. „A csapat szellemével sincs baj, hiszen Bakát kilencven perccel keresztlő támadtuk, csak az elején elszalasztott lehetőségek, a gólhelyzetek kihasználhatatlansága megbosszulja magát. A helyzetkihasználáson mindenképp javítani kell. Ekecs ellen is volt három gólhelyzetünk már az elején, utána pedig 0:2-ről kellett kapaszkodnunk.”

-ki-

A bajnokság táblázata

#	Klub	Z	V	R	P	Skóre	Body	+ Body
1	TJ Kostolné Kračany	8	6	1	1	26:8	19	4
2	FC Štvrtok n/O	8	5	2	1	16:5	17	2
3	Družstevník Baloň	8	5	2	1	20:13	17	8
4	MFK Malé Dvorníky	8	4	4	0	29:10	16	1
5	Družstevník Kráľovičove Kračany	8	4	2	2	14:7	14	-1
6	Družstevník Okoč-Sokolec	8	3	5	0	16:10	14	-1
7	Dynamo Blatná n/O	8	4	1	3	13:17	13	4
8	FK Baka	8	3	2	3	8:7	11	-1
9	ŠK Čakany	8	3	2	3	17:21	11	2
10	ŠK Rohovce	8	2	3	3	18:22	9	-3
11	SC Čenkovec	8	2	2	4	14:19	8	-7
12	Družstevník Holice n/O	8	2	1	5	10:15	7	-5
13	Palas Jahodná	8	2	1	5	15:22	7	-2
14	DSC Orechová Potôň	8	2	0	6	8:23	6	-6
15	Družstevník Lúč n/O	8	1	2	5	13:17	5	-7
16	Družstevník Ižop	8	1	0	7	11:32	3	-3

Játékrend

FC Štvrtok na Ostrove – DOSPELÍ

1	09.08.2015 N 17:30	FC Štvrtok na Ostrove	ŠK Rohovce
2	16.08.2015 N 10:30	TJ Dynamo Blatná na Ostrove	FC Štvrtok na Ostrove
3	23.08.2015 N 17:00	FC Štvrtok na Ostrove	TJ Družstevník Okoč - Sokolec
4	30.08.2015 N 17:00	SC Čenkovec	FC Štvrtok na Ostrove
5	06.09.2015 N 16:00	FC Štvrtok na Ostrove	FK Baka
6	13.09.2015 N 16:00	FC Štvrtok na Ostrove	TJ Kostolné Kračany
7	20.09.2015 N 15:30	DSC Orechová Potôň	FC Štvrtok na Ostrove
8	27.09.2015 N 15:30	FC Štvrtok na Ostrove	TJ PALAS Jahodná
9	03.10.2015 S 14:30	TJ Družstevník Lúč na Ostrove	FC Štvrtok na Ostrove
10	11.10.2015 N 14:30	FC Štvrtok na Ostrove	Malodvornický FK Malé Dvorníky
11	17.10.2015 S 14:00	ŠK Čakany	FC Štvrtok na Ostrove
12	25.10.2015 N 14:00	FC Štvrtok na Ostrove	TJ Družstevník Holice na Ostrove
13	01.11.2015 N 14:00	TJ Družstevník Baloň	FC Štvrtok na Ostrove
14	08.11.2015 N 13:30	FC Štvrtok na Ostrove	TJ Družstevník Ižop
15	14.11.2015 S 13:30	TJ Družstevník Kráľ. Kračany	FC Štvrtok na Ostrove

FC Štvrtok na Ostrove – DORAST

1	23.08.2015 N 14:30	FC Štvrtok na Ostrove	TJ Družstevník Holice na Ostrove
2	30.08.2015 N 14:30	ŠK Rohovce	FC Štvrtok na Ostrove
3	06.09.2015 N 13:30	FC Štvrtok na Ostrove	OFK Trhová Hradská
4	13.09.2015 N 13:15	FC Štvrtok na Ostrove	FK Baka
5	20.09.2015 N 13:00	FC Štvrtok na Ostrove	PSE Homá Potôň
6	27.09.2015 N 13:00	FC Štvrtok na Ostrove	SC Veľké Dvorníky
7	03.10.2015 S 12:30	DSC Orechová Potôň	FC Štvrtok na Ostrove
8	11.10.2015 N 12:30	FC Štvrtok na Ostrove	TJ PALAS Jahodná
9	18.10.2015 N 12:00	TJ Nárada	FC Štvrtok na Ostrove
10	25.10.2015 N 12:00	FC Štvrtok na Ostrove	NAFC Veľké Blahovo
11	01.11.2015 N 12:00	ŠK FC Vydrany	FC Štvrtok na Ostrove

Óry Péter: Mit akarunk? *

Tisztelt ünneplő gyülekezet!

Kedves gyömrői polgárok!

Engedjék meg, hogy a felvidéki Csallóköz-Cesütörtök polgármestereként és a Magyar Közösség Pártjának alelnökéként, de magánemberként, ha úgy tetszik cívisként, vonjak egy kis történelmi párhuzamot.

Két fontos dátumot és két nevet említenék. Az egyik dátum (amelyre most emlékezünk) 1705. július 3-a. Ekkor, 310 esztendeje mondta el II. Rákóczi Ferenc, a nagyságos fejedelem itt, Gyömrőn katonáihoz intézett nagy hatású beszédét. A beszéd hatása a szabadságharc további katonai sikereire óriási hatással volt. A másik dátum három évvel későbbi. 1708. augusztus 3-án a trencsényi csatában a kisebb létszá-

mú császári seregek Sigbert Heister és Pálffy János vezetésével szétverték a fejedelem seregét. A fejedelem lova elbukott, Rákóczi ájultan esett le róla. Mivel a kurucok azt hitték, meghalt, az egész had szétfutott. Ezt a csatavesztést soha többé nem heverték ki. Ami ezután következett: árulás, szétzúllás, majd a teljes felbomlás és a bukás. Mit mondott Rákóczi Ferenc 1705-ben?

„Tik voltatok azok a vitézek, az kik hazátokat velem együtt véres verítéktekkel s véretekkel ily régi szabadságához közelgető állapotjába helyhezgettétek! S most közöttötök levő lágyszívű s az dicsőséges magyar nevet nem érdemlő elfajzottak által hírünket, nevünket, dicsőségünket csaknem ellapodtatok! Lettem volna inkább oly szerencsés, és

hazánk oltalma mellett veletek együtt gyarló testemet halomban rakattattam volna inkább, mintsem becstelenségteket okozó cselekedetetekről – most élő, de csaknem eltemtetett vezérek – emlékezném! Mit akarunk? Vér kerüléssel, harc kerüléssel s erősségek elhagyásával, egyszóval: szaladással kívánjuk-é édes hazánkat megnyerni, magunknak nyugalmat, maradékunknak megmaradást szerezni? Vagy gyalázatos és – bízvást mondhatom – halhatatlan példátok után feleségünket, gyermekeinket s magunkat jobbgátságra vetnünk, és ennyi feláldozott magyar vért semmivé tennünk?”

A 310 éve elhangzott beszéd és a három évvel később bekövetkezett bukás között nem kerülheti el a figyelmünket egy név: Pálffy János neve. Magyar volt ő is, miként Rákóczi Ferenc. Vagy mégsem?

Nálunk, a Felvidéken napjainkban demoralizált, az egységet szétziláló örök grasszálását éljük. Tündökölnek a Pálffyak, és fogy a sereg. Nő a meghunyászkodók, a behódolók tábora, és a felvidéki magyarság egyre tanácstalanabbá válik. Ha a vezérek és a vezetőik labancok, ők mihez fogjanak? Ezért fontos számunkra is, hogy a nevezetes gyömrői felrázó beszéd mellett tegyük le a garast!

Idén év elején közzétettük és vitára bocsáttottuk a Magyar Koalíció Pártja által kínált megoldást, amely megmaradásunkat, épülésünket kívánja szolgálni és megalapozni. Ez az MKP autonómia-tervezete. Már nincs hová hátrálnunk, ha késve is, meg kell határozni, mit akarunk, s hogyan akarjuk azt elérni. A Heistereknak és Pálffyoknak ez természetesen nem tetszik. Ők a kényelmes, latolgató, egy helyben topogós politikát kívánják folytatni.

Ezért szeretném Önöknek átadni Felvidékről azt az üzenetet, amelynek lényege: meg akarunk maradni magyarnak, nem akarunk beolvadni, feladni önmagunkat. Máskülönben Rákóczi Ferenc gyömrői beszéde nem szolgált számunkra nemesebb célt, és nem egyéb egy sima (simulékony) kortesbeszédnél.

* Elhangzott július 3-án Gyömrőn, a Rákóczi-emléknapon

EGY KIS TÖRTÉNELEM

A régi Csallóköz XIII. századi vízrendszere I.

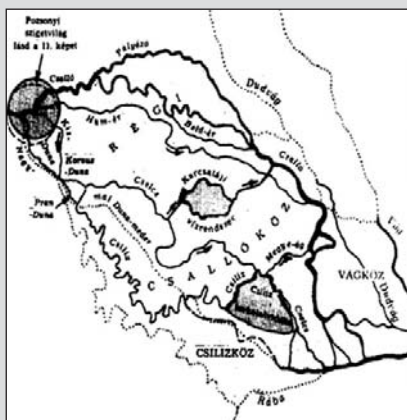
A régi Csallóköz vízrendszere a Duna két fő – északi és déli – irányba folyó vizének többrendbeli széthasadására és ismételt egyesülésére épült. Ezt a kettőszáznál is több – kisebb-nagyobb – ágat felölelő középkori vízrendszert lényegében három könnyen felismerhető egységre lehet bontani: az északi vízrendszerre, vagyis az akkori főág vízrendszerére, a déli vízrendszerre és a kettőt harántosan összekötő Karcsa-táji vízrendszerre.

Az északi vízrendszert, vagyis az akkori főág vízrendszerét főképpen hosszú erek jellemezték. Tengelyük a Csalló folyó volt, amely Pozsony alatt szakadt ki, és Apácaszakállasnál – kettéhasadással – szűnt meg.

A Csalló vízrendszerének legkiemelkedőbb eleme a Pályázó folyó volt, mely a Csalló bal partján Ivánka falunál hasadt ki, és Nyárasdnál tért bele vissza. Nagysága miatt a Csallóközön belül egy belső – Pályázó nevű – tájegységet alakított ki. A Csalló jobb oldalán Nagymagyarnál hasadt ki az okleveleinkben Nagy-érként is emlegetett Beld-ér, amely Vásárút határában tért vissza a Csallóba. Már a Beid névhez toldott minősítő név, az ér is utal arra, hogy ez a folyás csupán közepes

vízbőségű volt, ezért nem alkotott a Pályázóhoz hasonlóan belső tájegységet. Ugyanezen a szakaszon folyt az Áld-ér is. Emlékét az okleveleken kívül főként a dűlőnevek őrizték meg napjainkig. Végül a Csalló jobb oldali vízrendszeréhez tartozott a vele csaknem azonos hosszúságú Hum-ér is. Kihasadásának helye Vereknye és Hidas Csallópartjánál kezdődő közös határvonalának kezdőpontján volt. A Hum-ér szintén Nyárasd körül tért vissza a Csallóba. A Pályázó folyó kivételével a most említett erek: a Beld-ér, az Áld-ér és a Hum-ér áthaladtak Dunaszerdahely határára, melynek északi szegélyét a Csalló mosta.

(folyt. köv.)

A mi kislexikonunk

Újszülötteink

Szigeti Oszkár András
(szülők: Álló Anita és Szigeti András)

Vizent Tamara
(szülők: Vizent Judit és Vizent Péter)

Sipos Rozália
(édesanya: Sipos Erzsébet)

Knezovič Damián
(rodičia: Sipošová Erika a Knezovič Peter)

Sipos Gabriel
(rodičia: Banyaková Katarína a Sipos Štefan)

Fájdalommal búcsuztattuk

Sipos Károly, életének 55. évében
Sipošová Júlia, 65. roku života
Kuki Ibolya, életének 65. évében

Bejelentkeztek falunkba

Hagarová Lenka, Martin
Králiková Silvia, Bratislava
Trtik Matúš, Bratislava
Trtiková Simona, Bratislava
Trtik Tomáš, Bratislava
Trtiková Sofia, Bratislava
Ujvári Štefan, Tonkháza

Elköltöztek falunkból

Kuki Milan, Pozsony
Flickingerová Iveta, Bratislava
Malíková Marcela, Moravský Svätý Ján
Németh Holocsy Gabriella, Somorja
Mogrovics Szilárd, Velké Úľany
Mogrovicsová Daniela, Pezinok
Jendrušák Ivan, Pezinok

HÍRNÖK – a csallóközesütörtökiek lapja
Megjelenik: negyedévente, ingyenes kiadvány

Kiadja a Csallóközesütörtöki Községi Hivatal
Vám tér 1, 930 40 Štvrtok na Ostrove,
IČO: 305 731

Felelős kiadó: Őry Péter polgármester
Felelős szerkesztő: Kövesdi Károly

Műszaki szerkesztő: Beutlschmidt Robert
Nyilvántartási szám: EV 4427/11,
ISSN: 1338-8258

A Hírnökkel kapcsolatos észrevételeiket, illetve közlésre szánt írásait a községi hivatal titkárságán, félfogadási napokon adhatják le olvasóink.

SPRAVODAJ – občasník Štvrtčanov
Vychádza: štvrtročne, nepredajný výtlačok

Vydáva Obecný úrad Štvrtok na Ostrove
Mýtna nám.1, 930 40 Štvrtok na Ostrove,
IČO: 305 731

Zodpovedný vydavateľ: Péter Őry starosta
Zodpovedný redaktor: Károly Kövesdi

Technický redaktor: Robert Beutlschmidt
Evidenčné číslo: EV 4427/11,
ISSN: 1338-8258

Pripomienky a návrhy článkov na zverejnenie v občasníku Spravodaj môžete odovzdať na sekretariáte Obecného úradu v stránkových dňoch.

INZERÁT • HIRDETÉS

Vážení občania, uplynul rok odkedy mám pre Vás otvorenú ambulanciu všeobecného lekára pre dospelých. Chcem Vás ubezpečiť, že aj v ďalšom roku budem poskytovať zdravotnú starostlivosť a prijímať nových pacientov v príjemnom a čistom prostredí na Hlavnej ulici č. 2. v Štvrtku na Ostrove. Zároveň rozširujem svoje služby o podávanie analgetickej injekčnej terapie pri akútnych aj chronických ochoreniach pohybového systému.

Vaša MUDr. Milada Gábrišová

Tisztelt polgártársak! Elmúlt egy év, amióta megnyitottam Önöknek a felnőtt általános orvosi rendelőt. Biztosítani szeretném Önöket, hogy az elkövetkezőkben is folytatom az egészségügyi ellátást és az új páciensek fogadását Csallóközesütörtökben, a Fő utca 2 szám alatti kellemes és tiszta környezetben. Egyúttal szolgáltatásaimat tovább bővítem az akut és krónikus mozgásszervi betegségek analgetikus injekciós terápiával történő kezelésével.

MUDr. Milada Gábrišová, az Önök orvosa

SPRAVODAJ

OBČASNÍK ŠTVRTOČANOV

XI. ročník 3. číslo

september 2015

Po výzvach leta

Rozhovor so starostom, Péterom Órym

Je koniec letnému, trošku kludnejšiemu obdobiu, keď aj na obecnom úrade je menej úradného vybavovania. Ľudia v lete chodia na dovolenku a venujú sa aj iným veciam.

Jeseň sa pre nás začala 2. septembra, v deň začiatku školského roku. Obrazne povedané krkolomným tempom sa nám podarilo dokončiť úlohu, ktorou nás poverila samospráva: aby sme naše dve školy pretransformovali na jednu školu s právnou subjektivitou.

Bolo to jednohlasné rozhodnutie samosprávy, či boli diskusie okolo toho?

Bolo to jednotné rozhodnutie, ktoré podporovali aj obe rady školy. Samospráva si uvedomila, že je neúnosné, aby sme pred sebou dlhodobo kotúľali 60 000 euróv mínusy.

Čo to znamená v praxi?

V praxi to znamená, že obe naše základné školy (aj slovenská, aj maďarská) odteraz patria pod spoločné riaditeľstvo. Čo sa týka vyučovania: žiadne zmeny sa nekonajú,

všetko je po starom. Keď budú zmeny, tak len týkajúce sa oboch školských klubov. Odteraz prevádzkujeme len jeden školský klub, čo však nebude na úkor žiadneho dieťaťa, ba im prispieva k tomu, aby sa nenažadky naučili materinský jazyk druhého. Ďalšou úlohou je zabezpečiť administratívny chod oboch škôl a zabezpečiť pre žiakov a učiteľov vhodné podmienky kvalitného vyučovania.

(pokračovanie na 2. strane)

Po výzvach leta

(dokončenie z 1. strany)

Hrozba, visiaca nad školou, ale ešte nepominula.

Treba si uvedomiť, že ak by bol od 1. septembra platný Čaplovičov pozmeňujúci návrh školského zákona o zavedení povinnej kvóty počtu žiakov v triedach, škola vo Štvrtku na Ostrove by bola zlikvidovaná. Musíme však povedať, že vláda schválenie návrhu kvôli blížiacim sa parlamentným voľbám oddaľovala do apríla. Tento školský rok teda bude zlomovým z toho hľadiska, že tento zákon môže ohroziť existenciu všetkých škôl nášho regiónu. Myslím si, že sa máme usilovať o to, aby sa ostrovskoštvrtocká škola stala centrálnou školou aj pre okolité osady. To môže byť zárukou, že sa škola sfunkční.

Rokovania s okolitými obcami neprišli výsledky.

Čakáme, kedy vstúpi zákon do platnosti, lebo nevieme, čo to prinesie. To, čo je už potvrdené, je to, že v školstve tzv. „financovanie na hlavu“ nie je najlepším riešením, lebo vyvoláva súťaž medzi školami o získanie čo najviac detí. Aj to ovplyvňuje, akou formou dokáže zriaďovateľ školu udržať a prevádzkovať.

Toto leto malo aj inú výzvu.

Viacrát sme hovorili o problematike riešenia čiernych skládok. Cez leto sme vypracovali projektový zámer a uchádzali sme o finančnú dotáciu z Environmentálneho fondu, ktorá by nám umožnila likvidáciu „divokých skládok“ nachádzajúcich sa na našich poľných cestách. Dobrá správa,

že v týchto dňoch sme obdržali rozhodnutie Environmentálneho fondu o získaní skoro 100 000 eurovej dotácie na vyčistenie nášho katastra.

Dúfame, že sa nám ešte v neskorú jeseň podarí urobiť poriadok, čo by znamenalo výrazný krok dopredu v udržiavaní čistoty životného prostredia. Iná otázka je, či si všimame, kto a ako znečisťuje odpadkami naše životné prostredie. Na jar sa stalo, že niekto doviezol a vysypal celé nákladné auto odpadu pri ceste do Alžbetinho dvora. Na polícii som podal trestné oznámenie: ten prípad polícia uzavrela, páchatel je dodnes neznámy, čo je poľutovaniahodné, lebo odstránenie vysypaného odpadu obci stálo až 500 eur. Je absurdné, že máme v tomto štáte spoluobčanov, ktorí sú schopní bárske a bárske vyklopiť celé nákladné auto odpadu len tak.

Boli – sú aj vznešené chvíle.

Nadalej prebieha skrášľovanie našej obce. Spomedzi našich sakrálnych pamiatok na novom mieste umiestnime tzv. Biely kríž, a to spoločne s Občianskym združením Spoločnosť štvrtčanov sv. Jakuba. Prípravy tejto udalosti sú v plnom prúde, v parku pred obecným úradom. V prednej časti parku chceme vytvoriť kvetinové záhony, aby bola naša osada ešte krajšia. Tak by sme počestných symbolicky privítali kvetmi.

V lete sa dejú jedinečné veci, ktoré ináč sú počas roka raritou. Taká zaujímavá príhoda bola, keď sme v našej obci privítali sochára - pútnika z Kluža (zo Sedmohradska), ktorý sa na cestu z Kluža do Londýna vydal pešo. Ernó Barta bol naším hosťom na jednu noc.

Okrem toho sme obedom pohostili tie veľkorodiny zo Zakarpatska a Ukrajiny, ktoré strávili týždeň v okrese Dunajská Streda. Dobročinnosť je našou psou povinnosťou, predovšetkým vtedy, keď môžeme pomáhať – aj keď skromne - osudom stíhaným zakarpatským maďarským rodinám, žijúcim v krajine postihnutej vojnou.

Színházi előadás november 27-én,
19.00 órai kezdettel a helyi kultúrházban

EGRESSY ZOLTÁN

+16

SÓSKA, SÜLTKRUMPLI

SZAPPAN **LACIKÁM** **MŰVÉSZ**
SCHER GÁBOR **RÉDEI ROLAND** **PATAKY ADÁM**
CSALLÓKÖZCSÜTÖRTÖKI KULTÚRHÁZ
2015. november 27, 19:00